

Çocuk ihmali nedir ?

Dünya Sağlık örgütü'nün tanımına göre ihmâl, çocuğa bakmakla yükümlü kimsenin, çocuğun gelişimi için gerekli ihtiyaçları karşılamaması veya bu ihtiyaçları dikkate almamasıdır. Bu ihtiyaçlar sağlık, eğitim, duygusal gelişim, beslenme, barınma ve güvenli yaşam şartlarıdır. Ebeveyn veya bakıcının çocuğa sahip olduğu kaynaklarla orantılı bir yaşama alanı sağlaması gerekir.

İhmal ve İstismar Türleri Nelerdir ?

- Duygusal gereksinimlerini karşılamamak,
- Çocuğun bakımını yapmamak (kirli, aç kalması),
- Çocuğu çalıştırmak,
- Çocuğun tıbbi gereksinimlerini karşılamamak,
- Çocuğu korumasız bırakmak,
- Sözel olarak hırpalamak,
- Çocuğa cinsel olarak taciz ve tecavüzde bulunmak,
- Çocuk pornografisi
- Çocuğa fiziksel şiddet

Çocuk ihmali ne kadar yaygındır ?

Çocuk ihmali çocuklara yapılan kötü muamelenin en yaygın şeklidir. Ne yazık ki ihmâl, çocuk istismarı kadar görünür bir yara ve iz bırakmadığı için, istismar kadar çok dikkat çekmez ve çoğunlukla ihbar edilmez. Fakat araştırmalar ihmâlin de en az istismar kadar zararlı olduğunu, özellikle çocuğun erken beyin gelişimine, fiziksel ve seksüel istismardan çok daha fazla zarar verdiğini göstermektedir.

İhmal çeşitleri nelerdir?

- Fiziksel ihmâl
- Eğitimsel ihmâl
- Duygusal ihmâl

Fiziksel ihmal nedir?

- Çocuğun temel tıbbi gereksinimlerinin karşılanmaması
- Çocuğun önlenebilir rahatsızlıklardan korunmaması
- Ciddi bir sağlık sorununda acil ve doğru tıbbi yardımın aranmaması
- Çocuğun, bakacak yetkin kişiler bulunmadan ve uzun süreler boyunca yalnız bırakılması
- Çocuğun gece geç saatlere kadar nerede olduğunun bilinmemesi ve umursanmaması
- Çocuğa düzenli ve besleyici öğünlerin, temiz ve yeterli giysinin sağlanmaması

Eğitimsel ihmal nedir?

Çocuğun gelişimsel ve eğitimsel ihtiyaçlarının tutarlı olarak karşılanmamasıdır. Örneğin;

- Çocuğun zorunlu yaşa gelmesine rağmen okula gönderilmemesi,
- 18 yaşın altında olmasına rağmen çalışmaya zorlanması
- Okula devamlılığının sağlanmaması
- Okula devam etmediği bilinmesine rağmen müdahalede bulunulmaması
- Eğitim başarısı için gerekli ihtiyaçların karşılanmaması ve gerekli desteğin sağlanmaması

Duygusal ihmal nedir?

- Çocuğa yetersiz ilgi ve şefkat göstermek
- Çocuğun aile içi kötü muamele ve şiddete şahit olmasına izin vermek
- Alkol ve/veya uyuşturucu kullanmasına izin vermek
- Çocuğun suç işleme, aşırı saldırganlık gibi uyumsuz davranışlarına destek olmak veya izin vermek
- Çocuğun duygusal veya davranışsal probleminde gerek duyduğu profesyonel psikolojik desteği almasına engel olmak veya geciktirmek.

Bir çocuğun ihmal edildiğini nasıl anlarız?

Eğer bir çocuk;

- Okuldan sık sık uzak kalıyorsa
- Yemek veya para için dilencilik yapıyor veya çalışıyorsa

- İhtiyacı olan doktordan mahrum kalıyorsa
- Sürekli pis giyiniyor ve kötü kokuyorsa
- Vücudu aşırı derecede zayıf düşmüş ise
- Kendi kendine zarar veriyorsa
- Alkol veya diğer uyuşturucuları kullanıyorsa
- Evinde ona bakan kimse bulunmadığını belirtiyorsa, çocuk ihmaline maruz kaldığını düşünebiliriz.

Çocuk ihmali ihtimalini artıran nedenler nelerdir?

- Cehalet
- Yetersiz sosyo-ekonomik koşullar
- Yetersiz sosyal destek
- Şiddet uygulamalarını destekleyen veya hoş gören inançlar
- Uygunsuz kişilerin örnek alınması
- Ebeveyn veya bakıcıların geçmişte görmüş oldukları kötü muamele
- Ebeveyn veya bakıcıların madde bağımlılığı
- Ebeveyn veya bakıcıların çocuk gelişimi ile ilgili yetersiz bilgileri
- Ebeveynlerin çok genç yaşta anne-baba olmaları
- Çocuğun tek bir ebeveynle yaşaması
- Ebeveynlerin aile içi şiddet yaşıyor olmaları
- Ailelerdeki yüksek günlük stres düzeyi

En çok hangi çocuklar ihmale maruz kalır?

- 0-3 yaş arası çocuklar
- Hasta veya özürlü çocuklar
- Kız çocukları

İhmalin çocuklar üzerindeki etkileri nelerdir?

- Yanlızlık ve korunmasızlık hissi
- Öğrenme güçlüğü
- Davranış problemleri
- Yaşlılarıyla ve çevreyle iletişimde başarısızlık
- Ölüme kadar varabilen sağlık problemleri
- İlgi görebilmek için sağlık problemi yaratma eğilimi, sürekli fiziksel problemler
- Gelişim geriliği
- Yemek istifleme alışkanlığı
- Eşya ve madde bağımlılığı

Çocukluğunda ihmale maruz kalmış olan yetişkinlerde ihmalin etkileri nelerdir?

- Topluma ve kendine güven eksikliği
- Kendine zarar verme ve intihar eğilimi
- Depresyon
- Gelişim geriliği ve gelişmemiş benlik bilinci
- Duygularını yönetme eksikliği
- Sosyal ilişkilerde iletişimsizlik
- Şiddet eğilimi
- Aşırı alışveriş, kumar, alkol, uyuşturucu gibi değişik bağımlılıklara yatkınlık

Toplumumuzu çocuk ihmalden korumak için neler yapılabilir?

- İstismar riski altında olan çocukları korumak
- Aile bilincini güçlendirmek ve aileleri destekleme amaçlı bilgilendirmek
- Toplum farkındalığını yaratmak
- Cemiyet aktiviteleri
- Pozitif ebeveynlik

İhmali ihbar ederken göz önüne alınması gereken durumlar nelerdir?

- Ebeveynlerin çocuca karşı yetersiz ilgisi, davranışları ve kayıtsızlıkları ihmalden ziyade fakirlikten mi kaynaklanıyor?
- Bu davranış veya kayıtsızlıklar kasıtlı olarak mı yapılıyor?

İhmal edildiğini düşündüğünüz çocuk var ise lütfen en kısa zamanda kolluk kuvvetleri, sağlık ocakları, okul müdürlükleri ve herhangi bir kamu kuruluşuna bildirmeniz yasal yükümlülüğünüzdür.

KAYNAK: (<https://www.rehberliksevrisi.net/ihmal-ve-istismar-dokumanlari/>)